

DEĞERLENDİRMELER

OĞUZ OYAN

Karşı saldırı

Erdoğan, kitlelerin doğrudan doğruya kendisini hedef aldığının farkında. Bunun, kendi saflarında veya iktidar koalisyonunda çatlamalara yol açabileceğinden veya kendisini vazgeçilmez olmaktan çıkaracak yeni bir siyasi süreci başlatabileceğinden kaygılı. Bunun için "kendisinin yedirilmeyeceğini" söylüyor ve söylüyor. Bunun için tam bir karşı saldırıya geçmiş durumda.

İki hedefi var: Birincisi, kendisi ve dar iktidar bloğu için yeniden bir hegemonya inşasına girişmek. Çünkü üç haftalık bir dalgalanma, hegemonyasında ciddi hasarlara yol açmış durumda, dolayısıyla öncelikle kendi saflarını konsolide etmek ihtiyacında. Olaylara kendi seçmen kitlesinin fazla karışmamış olmasından güç alıyor veya almak istiyor. İktidar söylemlerinin doğrudan alıcısı olan bu kitleye (hatta medya tekeli üzerinden zorunlu alıcı yapılan yandaş kitle dışındakilere) yönelik bir hikaye anlatması gerek. Bu hikayede din istisna ve yalan bombardımanı bol keçe kullanılan silahlar. AKP'nin Goebbels'leri de boş durmuyor: Yakında "halkın polise nasıl şiddet uyguladığının" montajlı filmini yandaş ve ana akım

medyada ortak haber olarak görmeye hazır olun. Toplumu yanıltmak bu çevrelerde "ince politika sanatı" sayılmakta. Toplumu bölmek ise baş tırının ve yakın destekçilerinin umurunda bile değil.

"İkinci hedefi, daha kararlı ve daha kitlesel bir biçimde karşısına çıkan veya toplumun bütünü için öngördüğü kalıba girmekte direnenleri ve direnecek görünenleri sindirmek, korkutmak. Bunu da dört şekilde yapmak peşinde: Bir, kendi kitlesini bu "münafıkların" üzerine salmak ve onları savunma konumuna geriletme. İki, polisini daha fazla şiddet kullanmaya yönleltmek. Üç, eylemlere katılan kamu personeline idari soruşturmalar açarak tedirginlik yaratmak. Dört, en iyi bildiği şeyi, düzmece iddianamelelerinden yargı şiddetini uygulayarak bazı yaşamları karartmak ve onlar üzerinden diğerlerine gözdağı vermek. Bu tepkilerin ölçüsüzlüğü, bu cadı avı girişimleri aslında "Gezi"nin etkisini ve gücünü gösteriyor.

Erdoğan iktidarının polisi azdirmasının da iki nedeni var: Birincisi yukarıda söylenen, yani tepkileri baskılamak amacı. Bu arada bu baskılamayla bir yanıltmaca da devre-

ye sokulmuş oluyor: Tepkilerin kendisine yönelik olduğunu perdeliyor, direnen kitlelerin hedefi sanki kendisi değil de polismiş gibi göstermiş oluyor, güvenlik güçlerine amaçsız direnen bir başıbozuklar imgesi oluşturmaya girişiyor.

İkincisi daha tehlikeli bir gözükme: Büyük ve giderek büyütülecek bir silahlı gücü yanında tutmaya siyaseten daha fazla gerek duyuyor. Sahaya karşı güç olarak kendi yandaşlarını/milislerini sürmenin yetersiz kalabileceğinden değil sadece. Kendisinin ve İslamcı hareketinin gelecek projesinin bekası için bir sivil savaşı bile göze almaya gerek duyabileceği zamanların hazırlığına girişiyor. Yanında tam durmayan cemaat polisini de çekmek ihtiyacında. Bunun için onun polisi "destan" yazıyor. Onun polisi sorgusuz yargılanmasız cinayet işleme ehliyetine sahip oluyor.

Ama bunu da yeterli görmüyor. MİT kanununda değişikliğe hazırlanarak kendisine yeni bir kalkan inşa etmeye niyetleniyor. Bu yeni kalkan savunma düzeneği olduğu kadar saldırı aracı da. Ama kaygının büyüklüğünün de ifadesi.

RTE'nin dışarıda ve liberal yandaşları nezdinde itibarını restore etmek için elinde kalan tek seçenek, Kürt kartını oynamak. Bu yüzden şimdilerde işi hızlandırmak peşinde. Şimdilik yaramış gözükteği alan, Almanya'nın tepkisinin ertelenmesi oldu. Ama bu artık bir pamuk ipliği ilişkisi.

Erdoğan'ın hesaba katmadığı şeyler var: Bir, bu toplumun aydınlık yüzünün iktidara cumhuriyet yıkıcılığında ve otoriter bir düzen inşasında daha fazla ileri gitmemesi için verdiği işaretler sanıldığından daha güçlü ve kalıcı. "Gezi", iktidarın gelecek hesaplarını altüst etme gücünde. RTE ve yakın çevresi bunu şimdilik anlamlandırma sorunu yaşasa da, Gezi'nin ayanı er geç görecektir, karşı saldırısının engelsiz bir yarış olmadığını anlayacak, toplum mühendisliği adımlarında bu dersi akında tutacak ve iki kere düşünecek.

İki, ekonomik sarsıntı üzerinden sahte kalkınma hamlesine indirilebilecek darbe, "faiz lobisi", "dış güçlerin kullandığı kitleler" gibi gülünç propagandalar üzerinden önlenemeyecek. "Yalandan kim ölmüş" demeyin, ekonomi yalanları sürgit gizlenemez.